

Nr 401.

Av herrar **Widén** och **Löfgren**, om viss ändring i och översyn av förordningen angående yrkesmässig automobiltrafik m. m.

Den yrkesmässiga biltrafiken regleras för närvarande genom statliga myndigheter, länsstyrelser och statens biltrafiknämnd. Denna reglering utgör en synnerligen effektiv nyetableringskontroll. Syftet med denna kontroll är att garantera innehavare av trafiktillstånd en rimlig sysselsättning. Samtidigt kan man inte komma ifrån att denna starka kontroll medför olägenheter både ur det allmännas synpunkt och även i viss mån för trafikbilägare. Detta blir mest påtagligt under högkonjunktur, om inte den tillståndsgivande myndigheten tillämpar bestämmelserna tillräckligt smidigt. En för restriktiv tillståndsgivning medför att företag i större utsträckning skaffar sig egna bilar inte därför att det medför i och för sig billigare transporter utan för att erhålla en säkerställd transportservice. Kritiken mot gällande biltrafikreglering framföres inte endast från näringslivet utan även från statliga myndigheter. Kommerskollegium framhåller i sitt yttrande över nyetableringssakkunnigas betänkande bl. a., att den yrkesmässiga biltrafiken regleras av en i statlig regi genomförd och med åklagarmaktens stöd upprätthållen nyetableringskontroll, som i flera avseenden synes vara mera effektiv än den privata nyetableringskontrollen. Med anledning av att firmabilar inte få medtaga retur- och fyllnadsgods för andra trafikanters räkning, framhåller kollegium, att detta förhållande medför att fordonsparkens transportkapacitet utnyttjas mindre effektivt och att transportkostnaderna bli högre än nödvändigt. Kollegium föreslår, att gällande bestämmelser beträffande transportmarknaden göras till föremål för översyn och att därvid sådan konkurrensbegränsning, som tillkommit med statsmakternas begivande, antingen undanröjes eller avsevärt uppmjukas.

Priskontrollnämnden har även begärt en allsidig utredning rörande den offentliga regleringen av den yrkesmässiga lastbiltrafiken.

En utredning på detta område kan inte förbigå den målsättning, som bör vara vägledande för utvecklingen av våra olika transportmedel. Statens biltrafiknämnd lär arbeta efter den principen, att det gäller att begränsa den yrkesmässiga biltrafiken till ett omfång, som tillsammans med järnvägarnas transportapparat ger en »lagom total» kapacitet för yrkesmässig godsbefordran. Det kan knappast vara möjligt att riktigt avväga godstrafikens fördelning på olika trafikmedel. Detta har också framhållits av 1944 års trafikutredning. Det anses, att en total dirigerings av godstrafiken till lands i prak-

tiken icke kan undgå att på lång sikt hämma utvecklingen både i tekniskt hänseende och beträffande framväxandet av ekonomiskt lämpliga driftformer och därför leda till höjda trafik kostnader.

Av vad som ovan framhållits synes framgå att det föreligger behov av en översyn av 1940 års förordning angående yrkesmässig trafik.

Övergången från hästdrift till traktordrift har varit mycket markant inom jordbruket efter kriget. Vi ha för närvarande närmare 90 000 traktorer inom landet. Inom jordbruket få dessa traktorer användas utan trafik tillstånd men däremot icke för skogsbruket. Jordbrukarna ha tidigare utfört flertalet av de korta skogstransporterna med hästar. Vid övergång till traktordrift kräves tillstånd för att få utföra samma arbete. Statens arbetsmarknadsstyrelse har uppmärksammat detta förhållande och föreslagit, att bestämmelserna om trafik tillstånd och dess tillämpande utan dröjsmål skola upptagas till omprövning med syfte att underlätta utnyttjandet av jordbruks traktorer med flera dragfordon inom skogsbruket. 1946 års kommitté för jordbrukets maskinhållning, statens biltrafiknämnd, Näringslivets trafikdelegation m. fl. ha varit inne på detta problem och anse, att de nuvarande bestämmelserna böra omarbetas eller upphävas. Det synes oss därför kunna ifrågasättas om inte på detta område redan nu kan beslutas om rätt för innehavare av traktorer att använda dessa för skogskörslor utan särskilt trafik tillstånd.

Med stöd av vad som ovan anförts föreslås,

1. att riksdagen hemställer hos Kungl. Maj:t om en översyn av 1940 års förordning angående yrkesmässig automobiltrafik,
2. att riksdagen för sin del måtte besluta sådan ändring i 1940 års förordning angående yrkesmässig automobiltrafik, att traktorer och andra dragfordon kunna användas för skogstransporter utan särskilt trafik tillstånd, samt
3. att uppdraga åt vederbörande utskott att utarbeta erforderlig lagtext.

Stockholm den 27 januari 1953.

A. Widén.

Sigfrid Löfgren.